HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

ואם מך הוא מערכך החייהו מערכך: אבל לא לאשתו ובניו וכו': מ"ט הוא מערכך ולא אשתו ובניו מערכך: רבי א] אליעזר אומר אם היה איכר נותן לו צמדו [וכו']: ורבנן הנהו לאו כלי אומנות נינהו אלא נכסים נינהו: היה לו מין אחד [וכו']: פשיטא כי היכי דסגי ליה עד השתא השתא נמי סגי ליה מהו דתימא עד האידנא דהוה ליה לאושולי הוה מושלי ליה השתא דליכא ב] דמשיל ליה לא קמ"ל: המקדיש את נכסיו מעלין לו ג] תפילין: ההוא גברא דזבנינהו לנכסיה אתא לקמיה דרב יימר אמר להו סליקו ליה ד] תפילין מאי קמ"ל מתני' היא המקדיש נכסיו מעלין לו תפיליו מהו דתימא התם הוא דסבר מצוה קא עבידנא אבל לענין זבוני מצוה דגופיה לא זבין איניש קמ"ל: **מתני'** אחד המקדיש נכסיו ואחד המעריך עצמו אין לו ה] בכסות אשתו ולא בכסות בניו ולא בצבע ו] שצבע לשמן ולא בסנדלים חדשים שלקחן לשמן אע"פ שאמרו עבדים נמכרין בכסותן לשבח שאם תלקח לו כסות בשלשים דינר ז] משובח מנה וכן פרה אם ממתינין אותה לאיטלים ח] משובחת היא וכן מרגלית אם מעלין אותה לכרך ט] משובחת היא אין להקדש אלא מקומו ושעתו: **גמ'** ת"ר ונתן את הערכך ביום ההוא שלא ישהה מרגלית לקלים קודש לה' סתם ההקדישות לבדק הבית:

הדרן עלך שום היתומים

אין מקדישין לפני היובל פחות משתי שנים ולא גואלין אחר היובל פחות משנה אחת אין מחשבין חדשים להקדש אבל הקדש מחשב חדשים: **גמ'** ורמינהו מקדישין בין לפני היובל בין לאחר היובל ובשנת היובל עצמה לא יקדיש ואם הקדיש אינה קדושה רב ושמואל דאמרי תרוייהו אין מקדישין ליגאל בגירוע פחות משתי שנים י] וכיון דאין מקדישין ליגאל בגירוע פחות משתי שנים יהא אדם חס על נכסיו ואל יקדיש פחות משתי שנים איתמר המקדיש שדהו בשנת היובל עצמה רב אמר קדושה ונותן חמשים ושמואל אמר אינה קדושה כל עיקר מתקיף לה רב יוסף בשלמא לענין מכירה דפליג שמואל עליה דרב איכא למימר קל וחומר ומה מכורה כבר יוצאה עכשיו שאינה מכורה אינו דין שלא תימכר אלא הכא מי איכא למימר ק"ו והא תנן הגיע יובל ולא נגאלה כהנים נכנסין לתוכה ונותנין דמיה דברי רבי יהודה שמואל כר"ש סבירא ליה דאמר נכנסין ולא נותנין

ורב

גמ' הוא. דרשינן החייהו דהכי משמע הוא יהיה קיים מערכך: **עד האידנא דהוה ליה.** מעצד יתירה לאשולי הוו מושלי ליה מגירות: **סליקו ליה** יא] **תפילין.** חלצו לו תפילין מראשו עד שיפדם בדמים: **מצוה קא עבידנא.** דיהיבנא לבדק הבית הילכך אכל נכסיה הוה דעתיה: **מתני' אין לו לא בכסות אשתו.** שאינו שלו: **לשמן.** לשם אשתו ובניו: **סנדלים חדשים.** רבותא קמ"ל [דאע"ג] דעדיין לא נעלום הרי הן בחזקתן משעת לקיחה: **אע"פ שאמרו עבדים נמכרים [בכסותן] לשבח.** דכסות יפה שלהן משבחת ומעלה (א) דמיהן כגון גבי נכסי יתומים שאם תילקח לעבד כסות בשלשים דינר הוא משביח מנה על דמים שהוא שוה עכשיו: (ב) **לאיטלים.** יום השוק: **לכרך.** שדרך סוחרים לבא שם (ג): **אין לו להקדש אלא מקומו.** במרגלית: **ושעתו.** בעבד ופרה שהמעריך עצמו ומך הוא ונידון בהשג יד ולפי מה שיש לו נותן להקדש והיה לו עבד הנישום עכשיו עשרים זוז אין אומרים רואין כאילו לוקחין לו כסות בשלשים זוז והוא משביח מנה ונמכר במאה ועשרים זוז ונמצאו דמי העבד תשעים זוז וכן יתן זה להקדש אלא לפי שעתו שמין אותו וכן פרה וכן מרגלית בכפר אין שמין אותה אלא לפי מקומה: **גמ' שלא ישהה מרגלית לקלים.** לאדם קל ועני שהעריך עצמו ויש לו מרגלית לא ישהנה לו גיזבר לומר העלה אותה לכרך ולפי אותן הדמים תן אלא לפי מה ששוה כאן שמין וזה משהה אותה וימכרנה כמה שירצה ולפי דמים ששמאוה יתן שהרי בזמן שהעריכו כהן לא היה לו יותר:

הדרן עלך שום היתומים

אין מקדישין. שדה אחוזה לפני היובל פחות משתי שנים דכתיב במקדיש שדה אחוזה על פי שנים הנותרות ט) ואין שנים פחות משתים: **ולא גואלין אחר היובל פחות משנה.** מפרש לה בגמרא [ע"ב] רב לטעמיה ושמואל לטעמיה: **ואין מחשבין כו'.** מפרש בגמרא [כה.]: **אבל הקדש מחשב חדשים.** כלומר ואם ריוח של הקדש הוא שנחשוב אותה יציאת חצי שנה שיצאה כי הא דמפרש לקמן [שם] דאקדשה בפלגא דארבעים ותמני דאי חשבת להציא יציאה הוה ליה פחות משתי שנים לפני היובל ולא מיפרקא בגירוע אלא בחמשין ואי יג] לא חשבת אותן חדשים שיצאו ה"ל שתי שנים לפני היובל ואיכא פסידא דהקדש דלא שקיל אלא שני סלעים ושני פונדיונין הכא ודאי מחשבין אותה ביציאה גמורה: **גמ' ורמינהו מקדישין בין לפני היובל.** דמשמע אפילו פחות מב' שנים: **רב ושמואל דאמרי תרוייהו אין מקדישין לגאול בגירוע פחות מב' שנים.** המקדיש שדה אחוזה בשנה ראשונה של יובל ובא לגואלה נותן בבית כור נ' סלעים כדכתיב זרע חומר שעורים [ויקרא כז] ואם הקדישה עשר שנים או עשרים לאחר היובל מחשבין השנים הנותרות עד היובל הבא ונותן סלע ופונדיון לכל שנה כדכתיב (ויקרא כז) ואם אחר היובל יקדיש שדהו וחשב לו וגו' ונגרע מערכך והיינו גירוע שאינו נותן חמשים סלעים והמקדיש שתי שנים לפני היובל פודה אותה בשני סלעים ושני פונדיונין כדכתיב [שם] על פי השנים הנותרות. וכן עולה החשבון של גאולת שדה אחוזה לכל שנה סלע ופונדיון שהרי אם הקדישה בשנה ראשונה שלאחר היובל היה פודה בחמשים שקל כדכתיב [שם] אם משנת היובל יקדיש שדהו וגו' משנת ולא שנת יובל בכלל אלמא בשנה שלאחר היובל קאי קרא וקאמר יתן חמשים לא לתשעה ומ' שנים הבאים עד יובל הבא תשע וארבעים סלעים נמצא סלע יותר על סלע לכל שנה חלקיהו לפונדיונין דבסלע יש מ"ח פונדיונין הרי לכל שנה סלע ופונדיון פחות פונדיון הילכך המקדיש שדהו לאחר היובל שתים או שלש שנים נותן לכל שנה עד היובל סלע ופונדיון. ואף על פי שכשתחשוב סלע ופונדיון למ"ט שנים תמצא חמשים סלעים ומ"ט פונדיונין כגון מ"ט סלעים ומ"ט פונדיונין והסלע אינו אלא מ"ח פונדיונין הא פרכינן ליה בבכורות בפרק יש בכור לנחלה (דף נ.) פונדיון זה מה טיבו קולבון לפרוטרוט. וקאמרי רב ושמואל דהמקדיש פחות משתי שנים לפני היובל אין כאן דין גירוע ואם בא לגאלה נותן נ' יג] סלעים דגבי גירוע כתיב (ויקרא כז) על פי השנים הנותרות ונגרע ומיעוט שנים שתים ועצה טובה קמשמע לן מתני' שיהא אדם חס על נכסיו ולא יד] יפדה פחות משתי שנים שלא יפסיד מ"ח סלעים: **בשלמא לענין.** מוכר שדהו בשנת היובל עצמה פליג שמואל עליה דרב לקמן בפרק המוכר (דף כט:) משום דליכא למימר ק"ו: **מי איכא למימר ק"ו.** הרי אותן הקדושות כבר אין יוצאין מיד הקדש ביובל בלא פדיון דהא תנן (לקמן דף כה:) הגיע יובל ולא נגאלה כהנים נכנסין לתוכה ונותנין דמיה להקדש בדק הבית: **כר"ש ס"ל.** הילכך איכא למימר ק"ו קדושה כבר יוצאה עכשיו אינה קדושה אינו דין שלא תקדש:

ורב

אין להקדש אלא מקומו ושעתו. וא"ת אם כן למה צריך להמתין שום ההקדש ששים יום והרי בכל הני דהכא אין ממתינין אע"ג דהוי רווחא דהקדש ואין לומר דהכא איירי בשהקדיש כל נכסיו ומשום הכי לא שייך הכרזה זה אינו דהא תניא בתוספתא דפרקין דאפילו לא הקדיש אלא מרגלית לבדה כך הדין דאין ממתינין וי"ל דהכא איירי במטלטלין ואיתא (בהנושא) [בפ' אלמנה ניזונת] (כתובות דף ק:) דאין מכריזין על אלו שמא יגנבו אבל רישא דמתני' דמצריך הכרזה ששים יום איירי בקרקעות:

הדרן עלך שום היתומים

אין מקדישין כו': **רב** ושמואל דאמרי תרוייהו אין מקדישין ליגאל. טו] לפדות פחות משתי סלעים וב' טז] פונדיון (יפיס) שהרי אם גאלו הוא או אחר באחד משני היובל יז] בין בכ' בין בל' או באחד מכל שני היובל הוא נגאל לפי השנים הנותרות עד יובל סלע ופונדיון לכל שנה ושנה יח]

מ"ט

רבינו גרשום

גמ': **החייהו מערכך.** כלומר תן לו חיותו מערכך: **ורבנן.** דלא אירו לא בצמד ולא בחמור קסברי הני נכסים נינהו ואין נותנין לו: **עד האידנא.** דהוו ליה הרבה מעצדין דהוה מצי לאושולי ולמי שהיה משאיל לו מעצד שואל ממנו מגירה כנגדו והיה לו מגירות כל צורכו השתא דאין לו אלא שני מעצדין וליכא לאושולי ליטפו ליה מן המועט או לאוסופי ליה תלת מן המרובה קמ"ל דלא: **מתני': אין לו.** לגזבר ליטול: [לא] **בכסות אשתו ובניו.** אע"ג דעדיין לא לבשו: **אע"ג דאמרו עבדים נמכרין בכסותן לשבח.** שמשביחן כסותן ונמכרין ביוקר: **וכן פרה.** נמכרת: **לאטלים.** לזמן השוק ביותר: **וכן מרגלית [אם מעלין אותה] לכרך משובחת.** כל אלו אין מזיזין אותן ממקומן להוליכן למקום היוקר אלא כמו שהן שוין במקומו של מקדיש ושל מעריך ובאותה שעה שמקדישה ובכך מחשבין אותן היינו אין לו אלא מקומו ושעתו: **גמ': ביום ההוא שלא ישהה מרגלית לקלים.** כלומר אם העריך את עצמו והוא אדם קל ועני ויש לו מרגלית ואינה שוה בידו ובמקומו אלא שקל מחשבין אותה בשקל ונידון בהשג יד ופטור ואין אומרים ישהוה עד שתמכר ביוקר ולא יהא נידון בהשג יד ת"ל ביום ההוא: **סתם הקדש לבדק הבית.** מקום שבא כולו לה' לבנין ואין ממנו הנאה לא לכהנים ולא למזבח:

הדרן עלך שום היתומים:

אין מקדישין. [שדה בית זרע חומר שעורים]: **פחות מב' שנים.** לפני היובל כי אם הקדיש משלם חמשים שקלים [כדמפרש בגמרא] דעצה טובה קמ"ל שיהא אדם חס על נכסיו שהמקדיש שדהו שתי שנים לפני היובל ואח"כ גואלה לפי השנים שיש מן הגאולה ועד היובל ואותן שנים שהיא ברשו' הקדש יגרע להקדש לכל שנה סלע ופונדיון ויתן להקדש בכל שנה סלע ופונדיון לכור ותהא שלו שכך עולה חשבון נ' שקלים מ"ט [שקלים] למ"ט שני יובל ושנת חמשים עצמה אינה נחשבת שהיא עולה לכאן ולכאן והשקל הנשאר מחלקו לפונדיונין ויש בשקל מ"ח פונדיון ומגרע לכל שנה סלע ופונדיון חוץ משנה {אחת} ואע"פ שנחסר לשנה אחת פונדיון כיון שאילו בא למצוא החשבון לחלקו בשוה לכל השנים היה מגיע פחות מפונדיון לשנה ולא רצה לחשוב אלא דבר שלם הילכך קאמר סלע ופונדיון וכל אותן שני יובל שהיתה שלו קודם שהקדישה אין נותן בשביל אותן שנים כלום אבל אם הקדישה בפחות משתי שנים קודם היובל ובא לגואלה אין נותן לאותן ב' שנים ב' סלעים וב' פונדיון ולא יותר מכאן אלא חמשים שקל שלם לחומר שעורים מ"ט משום דכתיב א) אם עוד רבות בשנים כלומר שעדיין כשהקדישה נשארו אפי' ב' שנים לפיהן ישיב גאולתו סלע ופונדיון בשנה לכור ואם פחות מב' שנים לפני היובל הקדישה שלא נשארו שתי שנים נותן נ' שקל כולן: [**ולא גואלין אחר היובל.** האי אחר היובל קא מתרץ גמרא דבכל שני יובל מיירי: **פחות משנה.** שאם בא לגואלה בעשר שנים ומחצה לאחר היובל לא יאמר כיון שלא נגמרה השנה לא אתן בשבילה סלע ופונדיון. אלא מחשב אותה כשנה שלימה ונותן סלע ופונדיון עם השנים הנותרות היינו ולא גואלין פחות משנה]: **גמ'** קא ס"ד דאמורא דאין מקדישין כלל לפני היובל פחות משתי שנים כלומר דלא קדשה **ורמינהו מקדישין לפני היובל וכו'** [**לאחר היובל.** אפי' בסמוך ליובל ממש: **ובשנת היובל עצמה לא יקדיש** מפרש לקמן מ"ט]: **רב ושמואל.** בעו לתרוצי מתניתין מאי אין מקדישין לאו דאין מקדישין כלל קתני אלא **אין מקדישין** לדעת כן שיהא יכול **לגאול בגירוע** כדכתיב ב) ואם מעט נשאר בשנים עד שנת היובל וחשב לו כפי שניו ישיב גאולתו כלומר שיגרע הפדיון ולא יתן אלא סלע ופונדיון לשנה שהיתה של הקדש לפני היובל הא אם הקדישה פחות משתי שנים לפני היובל אינו גואל [בגירוע] אלא בנ' שקל כולם ביחד וכיון שכן [**דאין מקדישין ליגאל בגירוע פחות מב' שנים**] מתניתין עצה טובה קמ"ל **שיהא חס על נכסיו** ואל יקדיש בזמן שאינו יכול לפדות בגירוע ולהכי קאמר אין מקדישין כו' כדי שלא יפסיד ולא דלא חייל עליה קדושה: **רב אמר קדושה.** ואם בא לפדותה נותן נ' שקל כולם: [**בשלמא לענין מכירה.** מוכר שדהו בשנת היובל **פליג שמואל עליה דרב** לקמן דאינה מכורה משום **דאיכא למימר** ק"ו **מה מכורה כבר** קודם היובל **יוצאה עכשיו** וחוזרת לבעלים **אינה מכורה** עכשיו בשנת היובל **אינו** דין **שלא תמכר** כלל בשנת היובל **אבל הכא מי איכא למימר** ק"ו ומה קדושה כבר יוצאה לבעלים ביובל אינה קדושה עכשיו בשנת היובל אינו דין שלא תחול קדושה עליה כלל]: **והתנן.** דאינה חוזרת לבעלים: [אלא] **הגיע היובל** ולא **נגאלה** הכהנים נכנסין לתוכה ונותנין דמיה להקדש דברי ר' יהודה. אלמא דשל הקדש הויא הכי נמי תקדש בשנת היובל: [**אלא**] **שמואל כר' שמעון סבירא** ליה **דאמר נכנסין** לתוכה ולא **נותנין**. דמיה להקדש אלא שלהן תהא וכי היכי דלא הוו דמיה להקדש הכי נמי דאינה קדושה כי הקדישה בשנת היובל:

א) הך קרא לא כתיב הכא כלל וצ"ל דכתיב וחשב לו הכהן את הכסף על פי השנים הנותרות עד שנת היובל ונגרע מערכך. ב) גם כאן ט"ס וצ"ל וחישב לו הכהן ע"פ השנים הנותרות כלומר שיגרע וכו'.

מסורת הש"ס

א) [ב"ק קב:], ב) כתובות נד. ב"ק קב:, ג) [לעיל יח.], ד) [ע' ברטנורה פי' הגון], ה) [לקמן כח.], ו) [לקמן כט: נדרים עו.], ז) לקמן כה:, ח) [שם], ט) [ויקרא כז],

עין משפט נר מצוה

כו א מיי' פ"ג מהל' ערכין הל"ח:
כז ב מיי' פ"ג מהל' ערכין הל"ד:
כח ג ד ה מיי' שם הלכה יט:
ו [מיי' פ"א מהל' ערכין הלכה יז]:
א ז מיי' פ"ד מהל' ערכין הל"ט:
ב ח מיי' שם הל"ג:
ג ט מיי' שם הל"ח וע' בהשגות ובכ"מ ובל"מ:
ד י מיי' שם הל"י:
ה כ מיי' שם פ"ד הל"ט:

תורה אור השלם

1. וְאִם מָךְ הוּא מֵעֶרְכֶּךָ וְהֶעֱמִידוֹ לִפְנֵי הַכֹּהֵן וְהֶעֱרִיךְ אֹתוֹ הַכֹּהֵן עַל פִּי אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יַד הַנֹּדֵר יַעֲרִיכֶנּוּ הַכֹּהֵן: ויקרא כז ח
2. וְחִשַּׁב לוֹ הַכֹּהֵן אֵת מִכְסַת הָעֶרְכְּךָ עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְנָתַן אֶת הָעֶרְכְּךָ בַּיּוֹם הַהוּא קֹדֶשׁ לַייָ: ויקרא כז כג

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אע"פ וכו' ומעלה את דמיהן וכו': (ב) ד"ה לאיטליז ליום: (ג) ד"ה לכרך וכו' לבוא שם וקונים את המרגליות ביוקר הס"ד:

מוסף רש"י

החייהו מערכך. גוזר הבא למשכנו כשאין ידו משגת והוא נידון בהשגת יד, דכתיב (ויקרא כז) והעמידו לפני הכהן והעריך אותו הכהן, משייר לו כדי חייו ונוטל השאר ויבא ידי הקדש, ואפילו העשיר לאחר שאמדוהו ונטל מה שבידו (ב"מ קיג:). **מצוה קא עבידנא.** דיהיבנא להקדש (ב"ק קב:). **אחד המקדיש נכסיו כו'.** והגזבר בא למשכנו על ערכו הקצוב בפרשה (כתובות נד.). **אין לו.** לגזבר, **לא בכסות אשתו.** למשכנו בשביל הערך, וכן לגבי מקדיש לא הוו בכלל נכסים להקדישו (ב"ק קב:). **שצבע לשמן.** בגדים שצבע לשם אשתו ולשם בניו ואע"פ שלא לבשום עדיין (כתובות נד.). **שלא ישהה מרגלית לקלים.** עני שהעריך עצמו ובא כהן להעריכו ויש לו מרגלית שוה ל' סלעים, אין אומרים אם משהין אותה עד שיעלוה לכרך שיש שם עשיר והוא יקננה בנ' סלעים הילכך נ' סלעים יש לו ויתן ערך שלם, אין אומרים כן ואין להקדש אלא מקומו ושעתו (לעיל יח.).

הדרן עלך שום היתומים

כהנים נכנסין לתוכה. כהנים של משמר היובל נכנסין לתוכה והיא חלוקה בידם (לקמן כה:).

שינויי נוסחאות

א] רבי אלעזר אומר (ש"מ), ב] דליכא דמושיל ליה (ש"מ), ג] לו תפיליו (ש"מ), ד] ליה תפיליו (ש"מ), ה] לו לא בכסות (ש"מ), ו] בצבע שצבען לשמן (ש"מ), ז] דינר משביח הוא מנה (ש"מ), ח] לאיטלס משבחת היא (ש"מ), ט] לכרך משבחת היא (ש"מ), י] שנים ס"א וליתני אין מקדישין ליגאל בגירוע פחות משתי שנים רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו אין מקדישין ליגאל בגירוע בפחות משתי שנים כך מצאתי בכל ס"י של קלף, (ש"מ), יא] תפיליו. חלצו לו תפיליו מראשו (ש"מ), יב] ואי אמרת דאין מחשבין אותן חדשים (ש"מ), יג] בדפו"ר שלמים, יד] ולא יקדיש פחות (ש"מ), טו] בגירוע פחות מב' שנים דיכול לפדות בב' סלעים וב' פונדיון שהרי (צ"ק), טז] פונדיונים שהרי [ותיבת יפיס נמחק] (ש"מ), יז] היובל בעשרה או בעשרים או בשלשים או באחד מכל (ש"מ), יח] ושנה דכך הוא עולה לפי חשבון השנים בית זרע חומר שעורים למ"ט שנים לחמשים סלעים (ש"מ),

שיטה מקובצת

ולא לאשתו ובניו מערכך. גליון. וא"ת לרבי יהודה דדריש לעיל מהאי קרא הוא עד שיהא במכותו מתחילתו ועד סופו מהיכא ידע להך דרשא, וי"ל דסבר שקולין הן ויבואו שניהם, והשתא ניחא דהוה קשה לן לעיל לרבנן דפליגי עליה דרבי יהודה מאי דרשי מהוא ולהך דרשא דרשי ליה. הרא"ש ז"ל: **שנים.** ס"א וליתני אין מקדישין ליגאל בגירוע פחות משתי שנים רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו אין מקדישין ליגאל בגירוע בפחות משתי שנים כך מצאתי בכל ס"י של קלף, וצ"ל דרבה ורב יוסף מתרצין הקושיא כלומר תני כך במתניתין בהדיא אין מקדישין ליגאל בגירוע ואי הוי גרסי רבה ור"י דאמרי תרוייהו תני אין מקדישין כו' הוה אתי שפיר: **אין להקדש אלא מקומו ושעתו.** גליון. וא"ת מ"ש מהכרזת ששים יום אלמא שממתינין לריוח הקדש, וי"ל דאין טעם המתנת ההכרזה אולי יתייקר לאחר שהוקדש אלא שימכר בשיוויו כמו שהיה שוה בשעת שהוקדש. הרא"ש ז"ל: **משנה אחת.** גמ' ורמינהו [והשאר נמחק מכאן ושייך לקמן כ"ה ע"א] (וע"ש): **אין מקדישין ליגאל בגירוע פחות משתי שנים.** פי' דאם הקדישה בשנת מ"ט נותן חמשים כאילו הקדישה בתחילת היובל דגזירת הכתוב הוא דאם יש [שתי] שנים נותרות מגרע ואם אין [שתי] שנים נותרות נותן פדיון שלם ואין לפרש מילתא [דרב ושמואל] דאין גאולה פחותה ממה שמגיע לשתי שנים אף אם הקדישה בשנת מ"ט נותן פדיון המגיע לשתי שנים שני סלעים ושני פונדיונים, משום דלישנא דגמרא לא משמע הכי הא דקאמר יהא אדם חס על ממונו ואם לא יפסיד אלא סלע ופונדיון לא שייך בזה למימר חס על נכסיו, ועוד מדקאמר לקמן בשמעתין מכלל דלפני היובל קדשה ליגאל בגירוע והא רב ושמואל דאמרי תרוייהו אין מקדישין ליגאל בגירוע פחות משתי שנים לפני היובל, ואם איתא שמגרע מ"ז שנים ונותן משתי שנים מאי פריך מרב ושמואל הא בשנת היובל אינה קדושה ליגאל בגירוע כלל ולפני היובל מגרע מ"ז שנה, ועוד ראיה מדאמרי' לקמן (דף כ"ה) כגון דאקדשה בפלגא דארבעין ותמני, וה"פ [דהו"א] שמחשבין חדשי השנה הבאים כאילו הן שנה ויהיו שתי שנים לפני היובל ונגרע כח ההקדש ואם לא היה נותן כשהקדיש פחות משתי שנים לפני היובל אלא פדיון המגיע לשתי שנים מה היינו מרויחים אם נחשב חדשים הבאים כאילו הן שנה ויש כאן [שתי] שנים הנותרות יותר משלא נחשבם בין כך ובין כך יגרע מ"ז ויתן משתי שנים האחרונות, אלא ודאי אם לא נחשב חדשים הבאים כאילו הן שנה צריך ליתן חמשים, ועוד ראיה מדאמר לקמן (כה:) בעא מיניה רמי בר חמא מרב חסדא הקדישה פחות משתי שנים לפני היובל מהו שתצא לכהנים ביובל, א"ל מאי דעתך ונגרע מערכך והיה השדה בצאתו ביובל דבת גירעון אין דלאו בת גירעון לא, ואי הוה מגרע מ"ז שנה ונותן משתי שנים האחרונות הא נמי בת גירעון היא, אלא ודאי מכל הני שמעינן דגזירת הכתוב הוא דאינו מגרע כלל כשאין [שתי] שנים נותרות ונותן פדיון שלם חמשים סלעים. תוס' הרא"ש ז"ל: **יהא אדם חס על נכסיו.** ולא יקדיש פחות משתי שנים לפני היובל ולהכי תני במתניתין אין מקדישין בסתם ולא תני ליגאל בגירוע, כאילו התנא מכריז ומודיע להמון העם שאינם בקיאים בהלכה זו שאל יקדיש פחות משתי שנים לפני היובל שלא יפסידו יותר ממה שהם סבורים שיצטרכו לפדות בחמשים שקל, ואיידי דתנא אין מקדישין בסתם תנא נמי ולא גואלין בסתם ולא תנא בגירוע. תוס' הרא"ש ז"ל: **שמואל כר"ש ס"ל דאמר נכנסין לתוכה ואין נותנין דמיה.** ואיכא שפיר קל וחומר ומה קדושה כבר יוצא מיד הקדש בלא פדיון שאינה קדושה אינו דין שלא תקדוש להצריכה פדיון הילכך תשאר ביד הבעלים דלכהנים אינה יוצאת אלא לאחר הקדש שכבר יצאה מרשות הבעלים, אבל אי הוה סבר כר' יהודה קדושה וכהנים נכנסים לתוכה (ולא) ונותנים דמים כאילו הוקדשה לפני היובל דכיון דליכא קל וחומר הוה כאילו הוקדשה קודם לכן כדאמר לקמן גבי מכר לרב דלית ליה קל וחומר מכורה ויוצאה. תוס' הרא"ש ז"ל: **רש"י ד"ה ואין מחשבין.** [מתיבות ואין מחשבין כו' עד ד"ה גמ' ורמינהו אכ"מ ומקומו בדף כ"ה ע"א]:

SHAS MOZNAIM